

Důvodová zpráva.

K osnově zákona o kárných pracovných střediscích.

V boji proti zločinnosti byla již delší dobu pocítována potřeba tak zv. zabezpečovacích opatření, jejichž účelem je, aby osoba, která se dopustila trestných činů a ohrožuje svým způsobem život a veřejnou bezpečnost, mohla být p o t r e s t u přidržena ku práci. K tomuto účelu sloužily u nás donucovací pracovny, zřízené zákonem z r. 1885, č. 89 a 90 ř. z. v úpravě zákona č. 102 z r. 1929. Principem tohoto zákona je, že soudní rozsudky osob odsouzených pro potulku, žebrotu a pro trestné činy, jimiž se ohrožuje bezpečnost osoby a majetku a spáchané z pohnutek nízkých a nečestných může být vyslovena přípustnost držení v donucovací pracovně. Donucovací pracovny však nejsou zařízením justiční správy, nýbž zařízením správy veřejné a jsou udržovány zeměmi. Praxe však ukázala, že naprosto nestačí čekat na to, až se někdo dopustí trestného činu, a proto jsou zřizovány v různých státech ústavy, do nichž se přikazují osoby, které se nedopustily určitého trestného činu, nebyly pro něj odsouzeny, avšak svým způsobem života ohrožují veřejnou bezpečnost. Jde o t. zv. osoby asociální. Asociálnita tato byla zprvu posuzována s hlediska ochrany jednotlivce a zejména jeho majetku. Proto takovéto ústavy byly určeny pro určité asociální typy jako tuláky, žebráky, příp. prostitutky. Pojem asociálnity se však nyní rozšiřuje na t. zv. asociálnitu kolektivní, při níž jde o ochranu státního společenského hospodářského zřízení.

Zřízení výchovných pracovných středisek sleduje ten úkol, aby se dostalo výchovy zejména práci osobám asociálním a to obojího druhu. Takovýmto opatřením se dá předcházet vážným poruchám a včas zabránit, aby se jednotlivci nedopouštěli těžkých trestných činů.

Návrh osnovy zákona obsahuje pouze základní zásady. Provedení jest zůstaveno vl. nařízením, nařízením ministra nebo ministerstva vnitra a ostatním předpisům.

Těžiště návrhů leží ve třech směrech:

- a/ které osoby mají být do výchovných pracovných středisek dodávány
- b/ které státní orgány o tomto dodání rozhodují
- c/ jak je dlouhá doba držení v těchto ústavech.

Nutno znova zdůraznit, že je nutné alespoň rámcově vytýčít určitými znaky asociální způsob chování osob, zařazených do výchovných pracovných středisek, neboť jedině způsob chování a nikoliv spáchaný trestný čin je rozhodný pro zařazení do výchovného pracovného střediska.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Z toho jest zřejmo, že výchovná pracovní střediska jsou zařízením podstatně zcela jiným než jsou dosavadní donucovací pracovny, které vedle výchovných pracovních středisek budou trvati i nadále, ježto budou sloužiti pro nápravu osob, které se již trestného činu dopustily a byly do nich dodány na základě soudního rozsudku.

Výchovná pracovní střediska se podle § 1 zřizují k výchově ku práci jako občanské povinnosti. Práce, jako občanská povinnost jest stanovena § 32 ústavní listiny, takže zřizování výchovných pracovních středisek je v plném souhlase s právním řádem zakotveném v ústavní listině. Výchovná pracovní střediska s pracovními silami mají sloužiti pro výkon všeobecně prospěšných prací. Osoby, zařazené v pracovním výchovném středisku, se tak stávají pracovní zálohou pro nutné práce veřejně prospěšné.

Zřizování těchto středisek je decentralisováno a to na krajské národní výbory, které je zřizují z pověření ministerstva vnitra. Tím je dána iniciativa jednak krajským národním výborům, jednak i ministerstvu vnitra.

V § 2 jsou uvedeny osoby, které mají býti zařazeny do výchovných pracovních středisek. Rozpadají se do dvojí skupiny. První skupinu tvoří asociálové individuální, označené pojmem osoby práce se štítící nebo práci se vyhýbající. V § 3 jsou blíže uvedeny znaky těchto osob.

Druhou skupinu tvoří asociálové kolektivní t. j. ti, kteří svým způsobem života ohrožují státní, společenské a hospodářské zřízení. Stanovení pojmu těchto osob v § 2 lit. b/, c/ bylo přihlédnuto k nařízení slovenské Národní rady ze dne 23. března 1946, č. 7 o zřízení pracovních útvarů.

Zařazování do pracovních středisek přísluší výhradně orgánům lidové správy, čímž je dána záruka, že dodávání do středisek bude v souhlase jednak s právním řádem jednak s právním, cítěním lidu. Krajský národní výbor má k tomu účelu tříčlennou komisi. V prováděcím nařízení by bylo stanoveno, že předsedou této komise jest bezpečnostní referent okresního národního výboru. Doporučuje se, aby jeden z ostatních dvou členů byl osobou práva znalou. Krajský národní výbor bude moci ostatní dva členy jmenovati buď ze členů krajského národního výboru anebo též i z jiných osob, které pro tuto funkci jsou zvláště způsobilí.

Pokud jde o délku držení v pracovním středisku možno ji posuzovati se dvou hledisek. Prvé hledisko, a to jest základem návrhu, vychází z funkce pracovního střediska. Proto osoby tam dodané, mají tam býti alespoň 3 měsíce, aby byla poskytnuta možnost výchovy, avšak současně aby středisko mělo stále, dostačující počet pracovníků pro výkon všeobecně prospěšných prací.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Druhé hledisko bere zřetel na to, aby osoby vyjmenované v § 2,3, byly pro výstrahu nejen jim samotným, nýbrž i veřejnosti, dodány do střediska alespoň na kratší dobu. Jestliže návrh zákona zavádí instituci podmíněného propuštění, mohl by účel dodání do střediska býti splněn i kratší dobou detenční. V těchto případech ovšem by mohla býti vážně ohrožena pracovní kontinuita. Jestliže by se dala přednost hledisku druhému, pak by nejkratší detenční doba mohla býti pouze jeden měsíc.

Bez ohledu na to, jaké je nejkratší detenční doba, jest jistě velmi účelným navrhovaný systém podmíněného propuštění. Krajský národní výbor si bude o podmíněné osobě opatřovati zprávy a to zejména od Sboru národní bezpečnosti. Instituce podmíněného propuštění se tím jeví jednak jako instituce výchovná, jednak jako zařízení plně vyhovující požadavkům bezpečnostní služby.

Jest zcela přirozené, že osoby, které se stanou tělesně nebo duševně nezpůsobilými ku práci a k pobytu ve středisku, musí býti propuštěny a to definitivně ihned /§ 6/.

Z ostatních ustanovení nutno upozorniti zejména na mravní odbornou a osvětovou výchovu zařazení osob a to dle zásady individualisace, neboť jedině individuální výchova dává záruku k nápravě. Podrobnými předpisy bude tato výchova zvláště upravena.

Těž ostatní zásadní ustanovení, zejména pokud se týká vydržování středisek, budou provedena zvláštními předpisy. Jde o to, že náklady má hraditi stát, avšak ponechává se krajským národním výborům, aby samy ze svých prostředků, případně z výdělku, hradily zatím potřebné náklady.

Pracovní střediska mohou též sloužiti k výkonu administrativních správních trestů.

Návrh sleduje, aby asociální živly, za něž určité osoby označí orgány lidové správy, byly izolovány, avšak aby doba izolace sloužila k jejich výchově, zejména pokud se týká kladného postoje ku práci a celému lidově demokratickému zřízení na cestě k socialismu.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Důvodová zpráva.

Dosavadní zkušenosti v boji proti zločinnosti zjišťují, že značný počet trestných činů jest páchán ze zahálčivosti osobami práci se vyhýbajícími a že těžcí a nenapravitelní zločinci vycházejí z řad těch, kdož si nechtějí opatřovati hmotné prostředky potřebné k životu řádnou a poctivou prací. Proto trestní zákonodárství zavádějí i zvláštní t.zv. zabezpečovací, mezi něž patří ústavy, v nichž odsouzení po odpykaném trestu jsou přidržováni ku práci a k ní vychováváni.

Tomuto účelu slouží u nás zemské donucovací pracovny, do nichž jsou prikazovány orgány veřejné správy - zemskými národními výbory - osoby, u nichž při odsouzení pro určité trestní činy byla vyslovena přípustnost k držení v donucovací pracovně. Jsou to notoričtí zahaleči typu tuláckého a žebráckého a zpětní zločinci /zákon č.102/1929/. Praxe však ukázala též, že účinná ochrana bezpečnosti nejen individuální, nýbrž a to zvláště kolektivní vyžaduje podobná zařízení a opatření i proti osobám, které se sice určitého trestního činu nedopustily, avšak svým zahálčivým způsobem, vyhýbajíce se řádné a poctivé práci, ohrožují společenské a hospodářské zřízení.

Včasným a účelným zásahem proti takovým lidem se docílí preventivní ochrany bezpečnosti a toho, že přidržením ku práci a výchovou se z nich mohou státi řádní členové národa a občané vykonávající své povinnosti ku státu.

Lidově demokratická ústava 9.května na cestě k socialismu jako výraz nového společenského řádu v § 32 prohlašují práci za občanskou povinnost. Budovatelské úsilí všeho pracujícího lidu, bez něhož není myslitelná bezpečnost národa i jednotlivce,

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

- 2 -

nutně vyžaduje i opatření proti těm, kdož se práci vyhýbají, a neplní svoji občanskou povinnost a tím rozvracejí hospodářskou a politickou výstavbu státu.

Jedním z těchto opatření jsou zákonem zřízená výchovná pracovní střediska. Jejich účelem jest, aby se osobám do nich umístěným dostalo výchovy ku práci s výchovou mravní, odbornou a osvětovou.

Zákon v § 2, odst. 1 stanoví dva druhy osob, které vyžadují takovýto způsob nápravy.

Prvním druhem jsou osoby, které budou odsouzeny pro takové trestní činy, které svědčí o jejich zákonném postoji ku práci a tím i ke státu.

Mravní založení osob, které se dopustily trestných činů uvedených v § 2, odst. 1, písm. a/ vyžaduje, aby se jim ještě po trestu dostalo zvláštní jim potřebné výchovy.

Druhou kategorií osob tvoří ti, kdož se sice nedopustili trestného činu, avšak jejich způsob života charakterisovaný v § 2, odst. 1, písmena b/, vyžaduje nápravného opatření.

Osoby dle § 2, odst. 1, písm. b/, které se nedopustily trestného činu, nespádají pod pravomoc trestních soudů. Proti rozhodnutí o jejich zařadění do výchovných pracovních středisek nutno svěřiti jiným státním orgánům a to orgánům veřejné správy - krajským národním výborům.

Orgány lidově demokratické veřejné správy nejlépe posoudí, u kterých osob jsou vzhledem k jejich způsobu života splněny zákonné podmínky k zařadění do tábora. Zástupci pracujícího lidu správně též odhadnou potřebnou dobu k pobytu ve středisku a to i u osob odsouzených dle § 2, odst. 1, písm. a/.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

- 3 -

V prováděcích nařízeních a směrnících budou vydány podrobné předpisy především o jednání komisí krajských národních výborů, které rozhodují o zařadění do výchovných středisek a určují délku pobytu v nich a o řízení před těmito komisemi, dále pak předpisy o tom, jak se vybírají osoby k zařadění do středisek, pokud nebyly odsouzeny pro trestní činy dle § 2, odst.1, písm. b/.

Ve směrnících bude zvláště stanoven postup, jakým si budou komise opatřovati skutečnosti rozhodné pro zařadění do středisek.

Do té doby než zahájí činnost krajské národní výbory, tedy nejpozději do začátku příštího roku, jejich působnost bude vykonávati ministerstvo vnitra / § 9 /.

Komise při rozhodování/délce doby pobytu jsou vázány zákonem stanovenými lhůtami. Dle § 3, odst.2 nemohou tedy stanoviti dobu pobytu kratší než 3 měsíce a delší než 2 roků. Stanovené časové rozpětí dává možnost stanoviti délku pobytu ve středisku podle zhodnocení každého jednotlivého případu. Individuelní hodnocení bude též základem pro zkrácení doby pobytu dle § 4, odst.1. Bude též rozhodné pro opatření dle § 5, která budou uložena v případech zvláště těžkých.

Účel a zařízení výchovných pracovných středisek dává možnost, aby si byly v nich odpykávány též správní tresty na svobodě delší 3 měsíců, jestliže dle platných předpisů takovýto trest mohl býti vykonán v donucovací pracovně /§ 1, odst.2/.

Výchovné a sociální stránky zařadění do střediska jsou dány zejména tím, že osoby zařaděné budou dostávati za práci plat dle pracovního výkonu a že část výdělku případně na výživu

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

- 4 -

nevinných příslušníků rodiny zařaděného /§ 6, odst.3/ a že zařaděný podléhá národnímu pojištění.

Těmito opatřeními a tím, že zařaděný bude použit k pracím všeobecně prospěšným v rámci hospodářského plánu, je dán předpoklad k nápravě jeho pokřiveného postoje ku práci a lidovědemokratickému zřízení na cestě k socialismu.

Výchova zařaděných bude zaměřena jednak k vlastnostem charakterovým a mravním, jednak k postoji ku státu a lidovědemokratickému zřízení. Podle potřeby se dostane zařaděnému výchovy odborné, která mu umožní hodnotnější pracovní výkony v práci přiměřené jeho schopnostem.

Ústavní a kázeňský řád bude upraven tak, aby zaručil úspěšný výsledek tohoto opatření.

Správní i dozorčí personál bude k svým zodpovědným úkolům zvláště vyškolen.

Ve směrnících bude stanoveno, za jakých podmínek může správa střediska přidělití zařaděné osoby za úplatu podnikům vykonávajícím práce dle § 1, odst.3. Osoby zařaděné do pracovních středisek z výtěžku práce mají v první řadě hraditi udržovací náklady, takže se dá očekávat, že pracovní střediska budou finančně úplně soběstačná.

Náklad hradí ministerstvo vnitra, které pracovní střediska zřizuje a spravuje /§ 1, odst.2/. Předpokládá se, že tento náklad bude plně uhrazen výdělečnou činností zařaděných osob. Pro počátek udržovací náklad bude hrazen z rozpočtových prostředků ministerstva vnitra. Pro letošní rok zřizovací náklady si nevyžádají zvláštního nákladu, ježto pro výchovná

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

- 5 -

pracovní střediska bude použito sběrných středisek, jejich provoz je likvidován.

Ostatní náklady budou hrazeny ministerstvem vnitra z kap.6 titul. 4 pol.55 /náklad na volby/.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Důvodová zpráva.

Výchovných

K osnově zákona o ~~výchovných~~ *výchovných* pracovných střediscích.

V boji proti zločinnosti bylo již delší dobu pocítována potřeba tak zv. zabezpečovacích opatření, jejichž účelem je, aby osoba, která se dopustila trestných činů a ohrožuje svým způsobem život a veřejnou bezpečnost mohla být do trestu přidržena ku práci. K tomuto účelu sloužily u nás donucovací pracovní zařízení zákona^R 1895, č. 89 a 90 ř. s. v úpravě zákona č. 102 z r. 1929. Principem tohoto zákona je, že soudní rozsudky osob odsouzených pro potalku, zebrotu a pro trestné činy, jimiž se ohrožuje bezpečnost osoby a majetku a spáchané s pohnutek nízkých anežestných může být vyslovena přípustnost držení v donucovací pracovně. Donucovací pracovní však nejsou zařízení justiční správy, nýbrž zařízení správy veřejné a jsou vedřřovány soudní.

Praxe však ukázala, že naprosto nestačí čekati na to, až se někdo dopustí trestného činu, a proto jsou sniřřovány v různých státech ústavy, do nichž se prikazují osoby, které se nedopustily určitého trestného činu, nebyly pro něj odsouzeny, avšak svým způsobem života ohrožují veřejnou bezpečnost. Jde o t. zv. osoby asociální. Asociální tato byla zprvu posuzována jedině z hlediska ochrany jednotlivce a zejména z jeho majetku. Proto takovéto ústavy byly určeny pro určité asociální typy jako tuláky, zebřřáky, příp. prostitutky. Pojem asociálnosti se však nyní rozšřřuje na t. zv. asociálnitu kolektivní při níž jde o ochranu státního společenského hospodářského zřřizení.

Zřřizení výchovných pracovných středisek sleduje ten účel, aby se dostálo výchovy zejména prací osobám asociálními a to obojího druhu. Takovýto opatřením se má před házetí vážným poruchám a včas zabřřániti, aby se jednotlivci nedopouštěli těžkých trestných činů.

Návrh osnovy zákona obsahuje pouze základní zásady. Provedení jest zřřizeno vl. nařřizením, nařřizením ministra nebo ministerstva vnitra a ostatním předpisům.

Težřřitě návrh leží ve třech směrech

- a/ které osoby mají být do výchovných pracovných středisek dořřávány
- b/ které st. tní orgány o tomto dořřání rozhodují
- c/ jak je dlouhá doba držení v těchto ústavech.

Nutno znova zdůrazniti, že je nutné lespeň zásadově vytýčiti určitými znaky asociální z. osob chování osob zařřazovaných do výchovných pracovných středisek, neboť jedině způsob chování a nikoliv spáchaný trestný čin je rozhodný pro zařřazení do výchovného pracovného střediska.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Z toho jest zřejmo, že výchovná pracovní střediska jsou zařízením podstatně zcela jiným než jsou dosavadní donucovací pracovny, které vedle výchovných pracovních středisek budou trvati i nadále, ježto budou sloužiti pro nápravu osob, které se již trestného činu dopustily a byly do nádh dočány na základě soudního rozsudku.

Výchovná pracovní střediska se podle § 1 zřizují k výchově ku práci jako občanské povinnosti. Práce jako občanská povinnost jest stanovena § 32 ústavní listiny, také zřizování výchovných pracovních středisek je v plném souhlase správním řádem zakotveném v ústavní listině. Výchovná pracovní střediska s pracovními silami mají sloužiti k výkonu práce pro výkon všeobecně prospěšných prací. Osoby zařazené v pracovních střediskách se tak stávají pracovní zálohou pro nutné práce veřejně prospěšné.

Zřizování těchto středisek je decentralisováno a to na krajské národní výbory, které je zřizují z pověření ministerstva vnitra. Tím je dána iniciativa jednak krajským národním výborům jednak i ministerstvu vnitra.

V § 2 jsou uvedeny osoby, které mají být zařazené do výchovných pracovních středisek. Rozpadají se do dvou skupiny. První skupinu tvoří asociálně individuální, označené pojmem osoby práce se štítící nebo práci se vyhýbající. V § 3 jsou bližší uvedeny znaky těchto osob.

Druhou skupinu tvoří asociálně kolektivní t. j. ti, kteří svým způsobem života okrežují státu, zemědělské a hospodářské zřízení. Stanovení pojmu těchto osob v § 2 lit. b/, c/ bylo přihlédnuto k nařízení slovenské národní rady ze dne 23. března 1948, č. 7 o zřízení pracovních útvarů.

Zařazování do pracovních středisek přísluší výhradně orgánům lidové správy, čímž je dána záruka, že dodávání do středisek bude v souhlase jednak správním řádem jednak správním cítěním lidu. Krajský národní výbor má k tomu účelu tříčlennou komisi. V prováděcím nařízení by bylo stanoveno, že předsedou této komise jest bezpečnostní referent okresního národního výboru. Doporučuje se, aby jeden z ostatních dvou členů byl osobou práva znalou. Krajský národní výbor bude také ostatní dva členy jmenovati buď ze členů krajského národního výboru anebo též i z jiných osob, které pro tuto funkci jsou zvláště způsobilí.

Pokud jde o délku držení v pracovním středisku možno ji posuzovati se dvuhledisek. Prvé hledisko, a to jest základem návrhu vychází z funkce pracovního střediska. Proto osoby tam dodané mají tam býti alespoň 3 měsíce aby byla poskytnuta možnost výchovy avšak současně aby středisko mělo stále dostačující počet pracovníků pro výkon všeobecně prospěšných prací.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Druhé hledisko běže zřetel na to, aby osoby vyjmenované v § 2, 3 byly pro výstrahu nejen jim samotným, nýbrž i veřejnosti dodány do střediska alespoň na kratší dobu. Jestliže návrh zákona zavádí instituci podmíněného propuštění, mohl by účel dodání do střediska býti splněn i kratší dobou detenční. V těchto případech ovšem by mohla býti vážně ohrožena pracovní kontinuita. Jestliže by se dala přednost hledisku druhému pak by nejkratší detenční doba mohla býti pouze jeden měsíc.

Bez ohledu na to, jaká jest nejkratší detenční doba jest jistě velmi účelným návrhovým systémem podmíněného propuštění. Krajský národní výbor si bude s podmíněně osobě opatřovati správy a to zejména od sboru národní bezpečnosti. Instituce podmíněného propuštění se tím jeví jednak jako instituce výchovná, jednak jako zařízení plně vyhovující požadavkům bezpečnostní služby.

Jest zcela přirozené, že osoby, které se stanou tělesně nebo duševně nepohyblivými ku práci a k pobytu ve středisku musí býti propuštěny a to definitivně ihned /§ 6/.

Z ostatních ustanovení nutno upozorniti zejména na zvrátnou a osvětovou výchovu zařazení osob a to dle zásady individualisace, neboť jedině individuální výchova dává základy k nápravě. Podrobnými předpisy bude tato výchova zvláště upravena.

Též ostatní základní ustanovení zejména pokud se týká vydržování středisk budou provedena zvláštními předpisy. Jde o to, že náklady má hraditi stát, avšak ponechává se krajským národním výborům, aby samy ze svých prostředků případně s výdělků hradily zatím potřebné náklady.

Pracovní střediska mohou též sloužiti k výkonu administrativních správních úřadů.

Návrh sleduje, aby asociální živly za něž určité osoby označí orgány lidové správy byly izolovány avšak aby doba izolace sloužila k jejich výchově zejména pokud se týká kladného postoje ku práci a celému lidově demokratickému a hospodářskému zřízení na cestě k socialismu.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dňem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Proti návrhu osnovy zákona o výchovných pracovních střediscích jest především podávána zásadní námitka a to v tomto směru :

Zařaděním do výchovného pracovního střediska a držení v něm je omezena osobní svoboda, což prý jest v rozporu se zásadami naší ústavy právně vyjádřenými v kapitole I. Námitka operuje s tím, že nikod nesmí býti zatčen nebo býti držen ve vazbě leč na příkaz soudcův ~~anž~~ pokud jde o vazbu, že tato nesmí podle ústavy býti delší než 48 hodin.

V našem případě nejde o vazbu v technickém slova smyslu tak, jak jí má na mysli naše ústava. Je zde omezení osobní svobody svého druhu a to na podkladě zákona, který jasně určuje, za kterých předpokladů toto omezení může býti ploženo a kterými státními orgány. Tato právní úprava neodporuje ústavě, která v § 2 výslovně stanoví, že osobní svoboda může býti omezena nebo odňata jen na základě zákona. Tato zásada je v návrhu plně splněna.

Dosavadní právní řád omezení nebo odnětí osobní svobody svěřoval téměř výhradně výrokům soudním a to ve formě trestu nebo ve formě zabezpečovacích opatření. Jako je tomu na př. u instituce donucovacích pracoven podle zák.č.102/1929 Sb. , kde za určitých podmínek při rozsudku odsuzujícím pro konkrétní trestní čin soudce může vysloviti přípustnost, aby odsouzený po odpykaném trestu byl ještě držen v donucovací pracovně. Toto zabezpečovací opatření nemá tedy již význam trestu, nýbrž je opatřením výchovným u těch osob, kde se předpokládá, že samotný trest nestačí je převychovati /asociálové, recidivní ~~z~~ - zpětní - zločinci/.

Návrh osnovy zavádí do dosud platného právního řádu nový druh omezení osobní svobody, který omezení osobní svobody rozšiřuje na chování a /nikoli jen na spáchání trestního činu/ a dále novost je v tom, že ~~ke~~ ~~xx~~ toto omezení osobní svobody neukládají soudy, nýbrž státní orgány veřejné správy podle naší ústavy, orgány lidově demokratické správy. Avšak i toto pojetí naprosto není v rozporu s ústavou, naopak chápeme-li ji a tak se také ústava chápati musí, jako nedílný celek a jako výraz lidově demokratického zřízení, jest v úplném souladu s ústavou. Je ovšem jen třeba správně hodnotiti účel a potřebu této nové instituce.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Druhou námitkou jest, že okruh osob, které mají býti zařaděny do výchovných pracovních středisek podle osnovy dle § 2, lit. b/ a c/ je formulován velmi široce.

Pokud jde o osoby práce se štítící nebo práci se vyhýbající, námitky nejsou. Do kategorie osob, vyjmenovaných pod lit. b/ a c/ mají býti zahrnuty všechny osoby, které svojí činností ohrožují výstavbu státu anebo rozvracejí veřejné zásobování. Tato činnost může býti buď rázu politického nebo hospodářského a při posuzování jejím nemohou býti stanovena přesná kritéria, neboť tato činnost může býti co nejrozmanitější a její význam se může podstatně lišiti podle právě daných okolností osoby pachatelovy, místa rozvratné činnosti a pod. Je velmi rozdílné, jestliže rozvratná činnost je provozována osobou bezvýznamnou, která nemá podstatného vlivu na svoje okolí nebo jde-li o osobu, která je v širším okruhu směrodatná. Je též třeba rozlišovati, z jakých pohnutek se tato činnost vyvíjí, je-li v počátku, je-li omezena jen na jednu osobu, či zabírá již větší okruh osob. A právě účel předcházení trestním činům vyžaduje širší formulaci.

Je vyslovováno mínění, aby formulace u osob pod lit. b/ ~~maximálně~~ byla doplněna tak, že tyto osoby mohly by býti zařaděny do pracovního střediska jen tehdy, jestliže pro svojí činnost byly odsouzeny ne soudem, nýbrž správním úřadem, tedy ku trestu správnímu. Tím je dán předpoklad podle tohoto mínění k tomu, že opatření těchto nebude zneužíváno.

K tomuto nutno uvést toto: odsouzení v trestním řízení správním pro takovéto chování, připadá v úvahu jedině ustanovení § 3 zákona č. 125 z r. 1907 Sb., dle něhož jde o nepřístojné jednání nebo chování na místech veřejných nebo veřejně přístupných, kterým se ruší nebo ohrožuje veřejný pořádek a klid, bezpečnost, dobrý mrav nebo slušnost nebo vzbuzuje se veřejné pohoršení. Na tento přestupek správní je však uložen jenom trest do 14 dnů a není v tomto zákoně výslovně stanoveno, že by ~~si~~ tento trest mohl býti odpykán v donucovací pracovně, jako je tomu u zákonů jiných, na př. černý obchod, ilegální přechod hranic. Vyskytl se proto návrh, aby toto ustanovení bylo novelisováno v ten smysl, že by byla zvýšena trestní sazba, pokud jde o trest na svobodě ~~maximálně~~ na 3 měsíce a že by v zákoně bylo výslovně uvedeno, že delší trest by mohl býti odpykáván v pracovním středisku. Podle mého mínění je zde opuštěna hlavní zásada, totiž postihnouti

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

chování, které nezakládá skutkovou podstatu trestného činu, nehledě k tomu, že formulace skutkové podstaty článku 3 nemůže postihnouti všechny případy.

Celý problém je vlastně problémem osob a jejich nazírání, osob, které budou rozhodovati o zařazení do táborů.

Aby byla dána záruka, že je možno napravití případné omyly, mohlo by do zákona býti dáno ustanovení, že o podaném odvolání, které nemá kladného účinku, je povinna nadřízená instance rozhodnouti do jednoho měsíce. To by mělo ten praktický význam, že osoba by sice do střediska byla zařazena, případně dodána, což by mělo jistě jednak ráz výchovný, jednak ráz generální prevence vzhledem k ostatním, avšak byla by záruka, že odvolací instance včas může rozhodnouti, zda zařazení se stalo skutečně právem.

Výchovná pracovní střediska samozřejmě splňují účel tehdy, jestliže jejich vedení bude sledovati skutečně nápravný a výchovný význam. Tuto skutečnost nutno také postavití v plném jejím významu a rozsahu před nejširší veřejnost.